

Bij de inzegening van de nieuwe muurkapel
en het bijbehorende Mariabeeld

Predikherenrei 40 / Hoogstuk - 8000 Brugge

op vrijdag 22 maart 2024 om 18.00 u

Beste vrienden van Brugge-Mariastad, sympathisanten en buurtbewoners,

Eindelijk is het zo ver, de kapotgereden en vernieuwde kapel met bijbehorend Mariabeeld is terug op haar vertrouwde plaats in haar vertrouwde omgeving aan de Coupure. Bijna anderhalf jaar geleden, op 10 november 2022, viel een gedeelte van de kapel van haar sokkel, aangereden door een vuilniswagen van de IVBO.

Vandaag hebben wij Maria in haar nieuwe huisje welkom geheten en dat deden we met een gebed, een lied en met veel wijwater. Traditiegetrouw kiest Brugge-Mariastad om zo'n inzegening te laten plaatsvinden op of rond een feestdag van Maria.

Volgende maandag is het 25 maart en dan vieren we Onze-Lieve-Vrouw Boodschap, de engel Gabriël ontmoet Maria en brengt haar de blijde boodschap. Een inspirerend feest waarbij we blij worden dat we elkaar kunnen en mogen ontmoeten, een moment waarbij we mekaar tegenkomen of een afspraak maken om iets te melden of om iets te vieren zoals hier vandaag bij een Mariabeeld.

Historiek van het mariale erfgoed (kapel en beeld)

Het is niet de eerste keer dat deze kapel werd gerestaureerd of vernieuwd. In 2007 verkeerde de kapel in een erbarmelijke toestand door verrotting en insijpelend water. Het laten maken van een nieuwe kapel was noodzakelijk. Op 18 oktober 2007 werd het nieuwe kapelletje ingehuldigd en ingezegend door pastoor E.H. Ignace Dewitte.

In 2012 was er een aanrijding door een vuilniswagen waarbij het kapelletje van de gevel werd gerukt en volledig vernield op de grond terecht kwam. Er was zelfs sprake van een wonder of mirakel: terwijl haar 'huisje' volledig was vernield, stond Maria na het incident nog ongedeerd op de sokkel. Enkele maanden later kwam er een nieuwe kapel, deze keer zonder een inhuldiging of inzegening.

Tien jaar later, op 10 november 2022, was er opnieuw een aanrijding door een vuilniswagen van de IVBO. De ravage was groot en stukken van de kapel lagen op de grond. Gelukkig is Maria op haar sokkel blijven staan en werd ze gered en in veiligheid gebracht door de arbeiders van de vuilniswagen van IVBO. De dienst openbaar domein meldpunt verwittigde de dienst Monumentenzorg en erfgoedzaken dat er een aanrijding was geweest van een Mariabeeldje op Predikherenrei 40 / Hoogstraat. Het moest natuurlijk Hoogstuk zijn in plaats van Hoogstraat. De sokkel was gedeeltelijk losgekomen uit de muur.

Een toezichter van IVBO kwam ter plaatse om het Mariabeeld en alle brokstukken mee te nemen en in bewaring te geven in de oude brandweerkazerne, Walweinstraat 20 - Brugge.

De kapotte kapel, het Mariabeeld en de ijzeren bloemenkrans werden door de secretaris van Brugge-Mariastad opgehaald en in veiligheid gebracht.

Het was vrij snel duidelijk dat de verzekering van IVBO zou opdraaien voor de kosten van een nieuwe kapel. Na enkele maanden met veel briefwisseling tussen makelaar, eigenaar en verzekeringsmaatschappijen werd de offerte voor het maken van een nieuwe kapel goedgekeurd. Het was schrijnwerker Gentier uit Damme die het werk mocht uitvoeren, maar door een misverstand had hij geen bevestiging ontvangen om er aan te beginnen. De bevestiging moest van de eigenaar komen aangezien hij het voorziene bedrag reeds had ontvangen. Na de toezegging door de eigenaar is uiteindelijk alles snel gegaan want een paar weken

later (begin december 2023) was de kapel afgewerkt. Ze moest nog wel verder afgewerkt worden met twee verflagen.

Iconografie van het Mariabeeld

Deze staande Maria met Kind is een type Onze-Lieve-Vrouw van het Heilig Hart. Het kindje zit op de linkerarm van Maria en wijst met de linkerhand naar het rode hart dat Maria met haar rechterhand vasthoudt tegen de borst van het Kindje Jezus. Het jongetje zegent de voorbijganger met opgeheven rechterarm.

Het Kindje draagt een lang wit kleed met lange mouwen. Het heeft een weelderige hardos en is blootvoets. Het is heel aandachtig aanwezig en het kijkt de voorbijganger aan met een frontale, frisse blik.

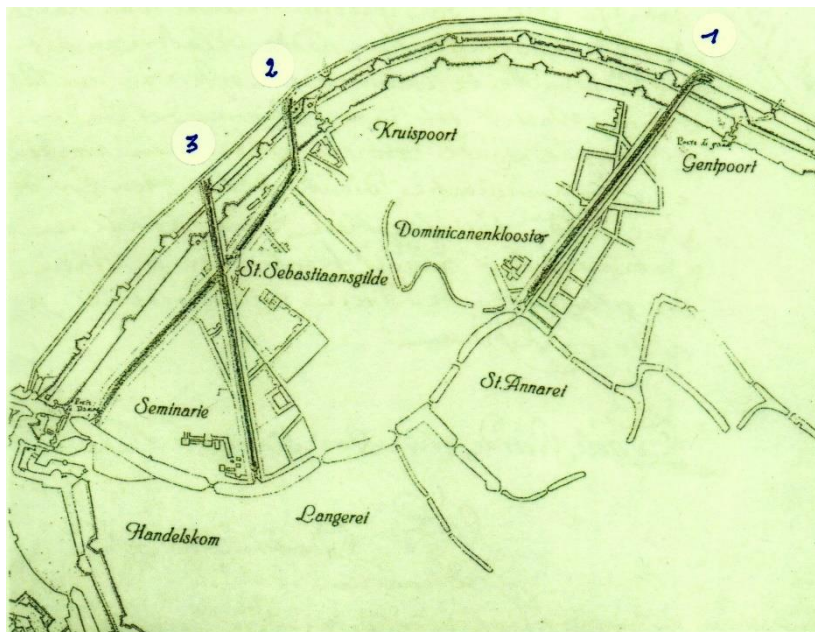
Maria daarentegen is zeer ingetogen en kijkt naar beneden. Zij draagt een lang wit kleed met lange mouwen en daar boven een lange blauwe kapmantel, mooi gedrapeerd. Haar lange haren en haar puntschoenen zijn zichtbaar.

Zij staat op een witte wolkenformatie, waarop een groene slang kruipt die die Maria met de rechervoet vertrappelt. Deze symboliek verwijst naar de overwinning op het kwaad, waaraan Maria heeft bijgedragen door haar goddelijk moederschap (boek Genesis, hoofdstuk 3).

Historische site

Graag wil ik nog een kort woordje uitleg geven over de omgeving waar we ons nu bevinden, de Predikherenrei en de Coupure.

Zowel de Predikherenrei als de Predikherenstraat danken hun naam aan de verdwenen klooster en kerk van de paters Predikheren of Dominicanen, soms ook Jacobijnen genoemd. Ze hadden zich hier gevestigd in 1236 en hebben er meer dan vijf en een halve eeuw geleefd. Kerk en klooster werden in 1796 vernield. Van de kerk is een deel van het portaal overgebleven (ingang van residentie 'Jacobijnen') en van het klooster is de pandgang in het huis van justitie nog te bezichtigen.

Plan met de drie voorstellen om in de stad Brugge een coupure te graven. Een eerste voorstel liep voorbij de Gentpoort en de twee andere voorstellen gingen dwars door de Sint-Annawijk.

Rijksarchief, Gent.

De Coupure werd gegraven tussen van 1751 tot 1753 onder het bewind van de Oostenrijkse-Habsburgers en meer bepaald onder Maria Theresia, keizerin van Oostenrijk en gravin van Vlaanderen. Gent wou zijn positie als zeehaven versterken en drong aan op een rechtstreekse verbinding met de zee. Brugge diende voor een aangepaste doorvaart in te staan. Van de Dampoort tot aan het Minnewater waren de reien slechts bevaarbaar voor scheepjes tot 32 ton. Zeeschepen moesten hun lading overladen op kleine

scheepjes. Het uitdiepen van de Zuidleie (nu Gentse Vaart) en een doorvaart door de stad Brugge, door het graven van een coupure, waren vereist om zeeschepen en grotere binnenvaartuigen toe te laten zonder overladen het traject Oostende-Brugge-Gent en omgekeerd af te leggen.

Er waren drie voorstellen om in de stad Brugge een coupure te graven. Een eerste voorstel liep voorbij de Gentpoort en de twee andere voorstellen gingen dwars door de Sint-Annawijk.

Door het graven van het kanaal werd de stad in twee gesneden en kwamen twee nieuwe straten tot stand, enerzijds de Predikherenrei en anderzijds de Coupure.

De straten Hoogstuk, Moerkerkestraat, Hooistraat en Schaarstraat werden doorbroken en meer dan 40 huizen werden onteigend evenals een groot deel van de tuin van het klooster van de Predikheren.

Er viel een en ander te zien en te beleven langs de Coupure maar een rechtstreeks impact op het plaatselijk leven bleef uit, zodat de Coupure tot halfweg de 19de eeuw een volkswijk was zonder specifieke watergebonden handel of nijverheid.

Heden is de Coupure een haventje en aanlegplaats voor kleine plezierbootjes.

Graag wil ik eindigen met een woord van dank voor onze voorzitter voor de inzegening van de kapel met Mariabeeld, voor de eigenaars van het huis die bereid waren om dit stukje Mariaal erfgoed in deze site te herstellen en aan u allen om hier aanwezig te zijn.

Willy De Four
secretaris BMS vzw